

agus a choltas air a bhith gu math leisg. Fhad 's a bha am fear eile a' stiùireadh, agus eadhon a' dèanamh beagan iomraidh nuair a bha a' ghaoth a' fannachadh, bha esan shìos 'san toll toisich gun tighinn as, agus sunnd aige air tea a dhèanamh gun sgur. Bha teine mòna aige 'san toll, agus bha e a' dèanamh na tea ann am sgeileid—a' cur nan duilleagan 'san uisge fhuar agus an sin 'gam bruith gu math. Bha na h-Eireannaich ag òl seipeanan dhe so fad an t-siubhail, sabhs goileach puinnseanta gun mòran bainne no siùcair 'na cheann gun an droch bhlas a thoirt dheth. Air eagal gun saoiladh iad gu robh mi tuilleadh is coimheach, thàinig orm cupa de'n stuth so òl, an aghaidh mo chàile, agus dh'fhàg e cràdh 'nam innibh a mhair fad an latha.

Mu aon uair deug 'sa' mhadainn chaidh sinn air tìr faisg air ceann-an-iar an eilein, agus dh'fhalbh an sagart agus mi fhéin dh'fheuch am faigheamaid sealladh air Dùn Aonghuis, an seann dùn ainmeil a tha air bearradh nan creag cas gruamach air taobh a deas an eilein. Nam faigheadh fir a' bhàta reic air an luchd mòna 'san àite sin, gheall iad feitheamh ruinn gun an tilleadh sinn, agus mura faigheadh bha rompa cumail orra an ear gu Cill Rònain, ceann-bhaile beag an eilein, agus dh'fhaodadh sinne coiseachd sìos troimh an eilean air ar socair agus coinneachadh riutha an sin. Is e so a thachair. An déidh dhuinn tilleadh bho ar cuairt gu Dùn Aonghuis dh'fhidir sinn gun d'fhalbh bàta na mòna agus chum sinn oirnn air an rathad gu Cill Rònain.

Air ar turus chunnaic sinn seann chaibeal agus clachan-cuimhne ann le sgrìobhaidhean orra. Bha mhiann oirnn cuid dhiubh sin a leughadh, agus thug sinn ceum a steach do'n chladh. Cha robh sinn fada an sin nuair a mhothaich sinn gu robh clann sgoile ag éigheach ruinn. Bha seann bhodach cuide riutha agus nuair a thill sinn chon an rothaid thuig sinn bhuaidhe gum b'ann air talamh naomh a bha sinn 'nar seasamh, agus gum b'e sin a b'aobhar do sgreadal na cloinne. Cha chreid mi gu robh mo charaid air a dhòigh gun do rinn e iomrall de'n t-seòrsa so, agus o'n a thuig sinn air ball nach robh am bodach còir buileach toinnte co dhiùbh, leig e air gur e Sasannach a bha ann. Lean am bodach sinn ceum air a' cheum gu ruige Cill Rònain agus ged a bha mo charaid a' tarraing as fad an t-siubhail ann an Gàidhlig liomhta ealanta, cha do smaoinich am bodach riamh air faighneachd ciamar a bha Gàidhlig cho siùbhlach aig Sasannach! An uair a bha sinn a' dol seachad air tigh àraidh mhothaich sinn gu robh am bodach a' toirt sùl iomgain-each air agus gun chas e beagan far an rothaid agus e 'ga chroiseadh fhéin. Tha e coltach gur e fear a mhuinntir an eilein a bha so a bha air mòran dhe bheatha a chur seachad an Ameireaga agus gun tàinig e dhachaidh le creud neònach air choreigin air neo gun chreud idir. Bha e air a chur as a leth gum biodh e a' togail teine air a' bhlàr a muigh Di h-Aoine agus gum biodh e a' ròstadh feòil muice air an aghann am fianais an t-sluaigh!

Ràinig sinn Cill Rònain mu thrì uairean feasgar, ach cha robh na seòid air a' mhòine a reic fhathast. Bha iad ag iarraidh deich tasdain fhichead air an luchd, ach cha robh am fear ris an robh an